

Notat vedrørende Energiutveksling og fjernvarme på Grødalaland-Kviamarka

Det vises til Fylkesmannen i Rogaland sitt vedtak datert 27.11.2017 vedrørende fastsettelse av utredningsprogram for utvidelse av forbrenningsanlegg på Grødalaland. Det vises også til foreslått konsekvensutredning datert 19.02.2018 som er oversendt Fylkesmannen for gjennomgang.

Fra Fylkesmannens vedtak siteres følgende:

«Det må utredes alternativer der også overskuddsenergi fra andre bedrifter på Grødalaland inngår i et samarbeid om utnyttelse av energi og samarbeid om fjernvarmenettet. Det må også gå fram hvordan de ulike bedriftene på Grødalaland og Kviamarka sammen kan utnytte energien.»

Utgangspunkt for prosjektet er at IVAR, for å kunne ta sitt samfunnsansvar for å prosessere slam- og matavfallsfraksjoner til biogass og biogjødsel på Grødalaland, bør ha kontroll over energileveransen til biogassanlegget og et framtidig tørkeanlegg. I tillegg er den totale energi- og spillvarmemengden som er tilgjengelig på Grødalaland ikke tilstrekkelig for å dekke behovet til IVAR sine anlegg. Dette betyr at IVAR er nødt til å bygge et nytt anlegg som kan produsere fornybar varme i form av varmt vann og damp på Grødalaland.

IVAR eksporterer mye rivningsvirke som medfører store utslipp fra transport, og det er derfor miljømessig og økonomisk hensiktsmessig å fyre anlegget med RT-flis. For å kunne gjøre dette på en teknisk, miljømessig og samfunnsmessig forsvarlig måte er det nødvendig at forbrenningsanlegget har en viss størrelse og at leveransen av fjernvarme er en integrert del av dette. Leveranse av fjernvarme har blitt mulig fordi IVAR kan/skal levere CO₂ til veksthusnæringen på Kviamarka som en del av prosjektet.

Et etablert fjernvarmenett skaper muligheter for at andre virksomheter på Grødalaland på sikt kan koble seg på slik at bruk av spillvarme og restenergi blir mulig. Det vil ikke være økonomisk forsvarlig å inkludere dette som en integrert del i denne fasen av prosjektet. Energibalansen som per i dag foreligger, er ikke tilstrekkelig forutsigbar. Forutsigbarhet er viktig for at dette prosjektet kan la seg gjennomføre.

Et etablert fjernvarmenett gir Jæren Fjernvarme mulighet til å utvide varmeleveransen i framtiden. Økt leveranse av fjernvarme til sluttbrukere gir muligheter for å utnytte flere energistrømmer som er tilgjengelig på Grødalaland. I teorien er det også mulig å utnytte spillvarme fra Norsk Protein og ledig kapasitet fra Solør Bioenergi når forbrenningsanlegget ikke er i drift under revisjonsstans eller ikke planlagte driftsavbrudd. Det er usannsynlig at dette gir lønnsomhet på dette tidspunkt da kostnadene for å bygge den nødvendige infrastruktur er for høy i forhold til den energien som kan leveres på kort sikt.

I framtiden, når energibalansen endres, kan dette vurderes som en del av en overordnet energioptimalisering på Grødalaland. Det planlagte prosjekt blokkerer ikke denne mulighet.

Mariero 23.03.18

Oddvar Tornes

IVAR IKS